

Ikt. sz.: FVB/63-1/2012.

FVB-25/2012. sz. ülés
(FVB-87/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fogyasztóvédelmi bizottságának**
2012. szeptember 17-én, hétfőn, 11 órakor
a Képviselői Irodaház V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/8196. szám) (Általános vita)	
Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (T/8196/1. szám)	5
<i>Kovács Beáta főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium) tájékoztatója</i>	<i>5</i>
<i>Dr. Lengyel Attila számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék) tájékoztatója</i>	<i>8</i>
<i>Kérdések, észrevételek</i>	<i>10</i>
<i>Válaszok</i>	<i>16</i>
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>17</i>
A bizottság 2012. évi őszi ülészakra vonatkozó munkatervének elfogadása	17
Egyebek	18

Napirendi javaslat

1. *a)* **A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról** szóló törvényjavaslat (T/8196. szám)
(Általános vita)
- b)* **Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről** (T/8196/1. szám)

2. **A bizottság 2012. évi őszi ülészakra vonatkozó munkatervének elfogadása**

3. **Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Simon Gábor** (MSZP), a bizottság elnöke

Szabó Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke
Zsigó Róbert (Fidesz), a bizottság alelnöke
Boldog István (Fidesz)
Fejér Andor (Fidesz)
László Tamás (Fidesz)
Mágori Józsefné (Fidesz)
Örvendi László (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Spaller Endre (KDNP)
Tóth Csaba (MSZP)
Balla Gergő (Jobbik)
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)
Ertsey Katalin (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Földesi Gyula (Fidesz) Varga Gábornak (Fidesz)
Dr. Horváth Zsolt (Fidesz) Zsigó Róbertnek (Fidesz)
Simonka György (Fidesz) Fejér Andornak (Fidesz)
Tóbiás József (Fidesz) Tóth Csabának (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Kovács Beáta főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Lengyel Attila számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék)

Megjelentek

Kovács Tibor Balázs számvevő (Állami Számvevőszék)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 7 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SIMON GÁBOR (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat, meghívott vendégeinket, valamint a bizottság munkája iránt érdeklődő szakértőket és szervezetek képviselőit. Bejelentem, hogy Földesi Gyulát Varga Gábor, Horváth Zsoltot Zsigó Róbert, Simonka Györgyöt Fejér Andor, Tóbiás Józsefet pedig Tóth Csaba helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Az előzetesen kiküldött meghívó három napirendi pontot tartalmaz. Eszerint az 1. napirendi pontunk a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló T/8196. számú törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságának a megállapítása, ehhez kapcsolódik az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről T/8196/1. szám alatt, 2. napirendi pontunk a bizottság 2012. évi őszi ülésszakra vonatkozó munkatervének elfogadása, 3. napirendi pontunk pedig az egyebek. Ki ért egyet a napirendi javaslattal? (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/8196. szám) (Általános vita)

Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (T/8196/1. szám)

1. napirendi pontunk tehát a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló T/8196. számú törvényjavaslat, valamint az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről szóló T/8196/1. számú előterjesztés. Tisztelettel köszöntöm a kormány képviselőjében megjelent Kovács Beáta főosztályvezető-helyettes asszonyt a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről, valamint az Állami Számvevőszék képviselőjében megjelent dr. Lengyel Attila számvevő tanácsos urat és Kovács Tibor Balázs számvevő urat, akik majd ismertetni fogják az Állami Számvevőszék észrevételeit.

Először főosztályvezető-helyettes asszonynak adom meg a szót, utána pedig az ÁSZ képviselőjének. Kérem, hogy az észrevételeiket, megjegyzéseiket mondják el, és ha van a Fogyasztóvédelmi bizottság hatáskörébe tartozó információjuk, azt is jelezzék számunkra. Főosztályvezető-helyettes asszony a szó.

Kovács Beáta főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium) tájékoztatója

KOVÁCS BEÁTA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelettel üdvözlöm elnök urat és a bizottság tagjait. A törvényjavaslat az államháztartásról szóló törvény 90. § (1) bekezdésében a zárszámadással kapcsolatban előírt rendelkezések végrehajtását szolgálja. Augusztus 31-ig benyújtásra került a törvényjavaslat az Országgyűlés elé, azt megelőzően két hónappal pedig az Állami Számvevőszékhez. A normaszöveg rendelkezik a 2011. évi költségvetés finanszírozásáról, a végrehajtás szabályaival összefüggő kérdésekről és tárgyalja az államadósság kezelését.

Mondanék néhány számot a 2011. évet érintően. A GDP, a bruttó hazai össztermék 2011-ben 1,6 százalékkal növekedett, a belföldi felhasználás az alacsony banki hitelaktivitás és a háztartások megnövekedett devizahitel-terhei miatt továbbra is gyenge maradt. Ennek a kihatása érződik a beruházási dinamikában is, hiszen a bruttó állóeszköz-felhasználás 5,5 százalékkal csökkent. 2011-ben 7 ezer fővel csökkent a munkanélküliek száma, ami viszont pozitívumként értékelendő. A nettó átlagkeresetek 2011-ben nemzetgazdasági szinten átlagosan 9,9 százalékkal haladták meg az előző évi szintet. Ha figyelembe vesszük a 3,9 százalékos fogyasztói árindexváltozást, akkor a reálkereset 5,8 százalékkal emelkedett. A

folyó fizetési mérleg 1,4 százalékos aktívumot mutat. Az államadósság rátája 80,6 százalékra mérséklődött.

Nézzük meg az államháztartás egyenlegének alakulását! Ha az európai módszertant nézzük és figyelembe vesszük a nem tervezett egyszeri tételeket is, akkor a GDP százalékában mérve 4,3 százalékos szufficit keletkezett. Ha viszont az egyszeri tételeket kivesszük, akkor 2,43 százalékos a hiány. A költségvetési törvény szerinti hiánycél teljesült, hiszen az egyenleg mínusz 2,2 százalék. A központi alrendszer hiánya 2011-ben 1741,6 milliárd forint volt, ezen belül a központi költségvetésé 1727,1 milliárd. A tervezettől való kicsit eltérés annak köszönhető, hogy vannak olyan bevételi tételek, amelyek kicsit túlteljesültek – társasági adó, személyi jövedelemadó, különadó, bányajáradék –, a kiadás pedig a tervezetthez képest egy picivel alulteljesült. Igazából egyetlen tétel lett magasabb, mégpedig a központi költségvetési szervek kiadásai. Ha tovább nézzük a központi alrendszert, azt látjuk, hogy az elkülönült állami pénzalapok egyenlege 69,2 milliárdos szufficit, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainál pedig 83,6 milliárd forintos hiány van, amelynek nagy része az Egészségbiztosítási Alapnál képződött. A helyi önkormányzatok alrendszerénél 143,5 milliárd forintos a szufficit. Ennek részben a működési kiadások visszafogása, részben pedig az adósságkonszolidációs támogatás az oka.

Milyen konkrét intézkedéseket tett a kormány az előző évben az egyensúly megőrzése, illetve a hiánycél tartása érdekében? Rögtön az év elején megszületett az 1025. számú kormányhatározat, amelyben 250 milliárd forintnyi megtakarítási intézkedés került meghirdetésre. Ennek egy része, 187,1 milliárd forint zárolás formájában jelent meg, illetve a saját bevételből gazdálkodó, kormányirányítás alá tartozó központi költségvetési szerveknél emelésre került a befizetési kötelezettség. Előírásra kerültek a kiadási megtakarítások, például a Munkaerő-piaci Alapnál vagy a fogyasztói árkiegészítés tekintetében.

A költségvetési törvény több alkalommal is módosításra került. Most elsősorban arra a módosításra gondolok, amelyben az alkotmányos fejezeteknél is kötelező tartalékképzést írt elő a kormány, aztán később az Országgyűlés, mivelhogy törvénymódosításról van szó. Ezeknek a kötelezően kialakított tartalékoknak a felhasználását aztán az év végén az Országgyűlés nem engedte meg. Szeptemberben mintegy 100 millió forintos összegben egyensúlyjavító intézkedésekről döntött a kormány, eszközbeszerzési tilalmat rendelt el, tovább csökkentette a kiadási előirányzatokat, 37 milliárd forint összegű zárolást rendelt el, meghirdette az adóbeszedés hatékonyságának javítását, sor került a játékadó, valamint a dohány, az alkohol és a gáz jövedéki adójának az emelésére és többlet osztalékbevétel került előírásra. Maradványkötelezettséget is előírt a kormány, amit csak az év végén oldott fel azért, hogy a tartozásállomány csökkentésre kerüljön.

Az előbb említettem, hogy az egyenleg számításánál figyelembe lettek véve egyszeri tételek is. Melyek voltak ezek? A magán-nyugdíjpénztárakból az állami nyugdíjpillérbe visszalépők vagyona közel 2 százalékkal javította az államháztartási egyensúlyt, annak ellenére, hogy ez valamivel eltért a tervezettől, mert a terv 528,8 milliárd forintos pénzforgalmi bevétel volt, a tényleges bevétel pedig csak 459 milliárd forint. A kiadási oldal megtakarításai tették lehetővé, hogy bizonyos egyszeri kiadási tételek is megvalósulhassanak, így például a MOL részvénypakett-vásárlás – ez 498,3 milliárd forinttal rontotta az egyensúlyt –, vagy adósságátvállalás követelésének az elengedése az önkormányzatok és a MÁV Zrt. adósságállományára vonatkozóan 249,9 milliárd, illetve 50 milliárd forint összegben. Az MFB-nél 120 milliárd forintos tőkeemelés volt, ez elsősorban a kkv-szektor hitelezési helyzetének a javítását segítette elő. Az Európai Unió Bírósága az uniós szabályokkal ellentétesnek nyilvánította az áfa-visszaigénylést korlátozó egyes magyar intézkedéseket. Ennek következtében 2011 november-decemberében megindultak a visszautalások mintegy 250 milliárd forint értékben. A központi költségvetés 2011. évi bruttó adósságállománya 20 955,5 milliárd forintot tett ki.

Általánosságban ennyit kívántam elmondani, és elnök úr kérésének megfelelően említenék néhány fogyasztóvédelmi specifikumot is. S természetesen majd a felmerülő kérdésekre is válaszolni fogok.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének kiadásai 2011-ben némileg meghaladták a 2010. évi szintet. Ennek elsősorban az az oka, hogy a dologi kiadások között számoljuk el a központi költségvetés javára előírt befizetési kötelezettséget, és ez 2011-ben 44 százalékkal haladta meg az előző évi előírt befizetést. Ez több mint 7 milliárd forint. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a kiadásait bevételekből finanszírozza, és a bevételek valamelyest alatta maradtak a 2010. évinek. A bevételek döntő többségét, 70,3 százalékát a pénzügyi szektorból származó bevételek adták. 2011-ben egyébként a pénzügyi és a tőkepiaci szektor bevételei valamelyest nőttek, míg a biztosítási szektor és a pénztári szektor bevételei csökkentek. Arra is érdemes felhívni a figyelmet, hogy a bírságbevételek összege 2011-ben másfélszeresére nőtt az előző évhez képest. A PSZÁF beszámolója szerint követelésállományának a 64,4 százalékát a bírsággövetelés teszi ki, és a 705 milliós követeléssel szemben 449,2 millió forintos értékvesztést is elszámolt a PSZÁF. A szervezet létszáma 730 fő volt. Az elmúlt időszakban már többször beszéltünk arról, hogy miért is van ez a 30 fős létszámnövekedés. Azért, mert a Pénzügyi Békéltető Testülettel 25 fő, a korábbi karbantartó részleg visszaszervezésével pedig 5 fő került a PSZÁF-hez. A PSZÁF 2011. évi kötelezettségvállalással terhelt maradványa 1356,8 millió forint volt, ami a törvény alapján visszahagyásra is került. A második körben 918,8 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, de 2012. június 30-ig nem teljesült, illetve meghiúsult maradvány visszahagyását kérte a PSZÁF, ami szintén visszahagyásra került.

A Gazdasági Versenyhivatal kiadásait részben költségvetési támogatás, részben bírságbevételek, eljárásdíj-bevételek és támogatási értékű bevételek, valamint pályázat útján elnyert forrás biztosította. Június 16-án módosításra került a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény, melynek a 43/A. §-a a felhasználás jogcímét pontosította. Ez a jogszabályi hely szabályozza azt is, hogy a bírságbevételek az előző két év egy évre számított összegének a 25 százaléka, illetve az eljárási díj teljes egészében a GVH bevételeit képezi. A Versenyhivatal létszáma 125 fő, a 2011. évi maradványa 518,8 millió forint volt, amely – mivel alkotmányos fejezetről van szó – december 31-én visszahagyásra került. A második körben már csak 9 milliót kért, plusz ott van még az is, ami június 30-ig nem került kifizetésre.

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnál újdonság volt az előző évhez képest, hogy 2011. január 1-jétől a területi szervek a kormányhivatalok szakigazgatási szerveiként működtek, illetve hogy az NGM az NFH-t jelölte ki a Európai Fogyasztói Központ magyarországi szervezetének működtetésére. Innen van az, amiről már beszéltünk, hogy az a fejezeti kezelésű előirányzat, amely ennek a központnak a működését finanszírozza, 2011-ben már ide került betervezésre. Az NFH létszáma 155 fő, és a kiadásait 98,9 százalékban költségvetési támogatásból finanszírozza. Bevételei a kiszámlázott eljárási költségekből és laborvizsgálati díjakból származtak. 2011. december 31-én 100,2 millió forint volt a maradványa, ebből 62,3 millió a kötelezettségvállalással terhelt, ami visszahagyásra került, és ezt június 30-ig fel is használta, így ez a második körben már nem jelent meg, a kötelezettségvállalással nem terhelt maradványt pedig nem kérte visszahagyni.

A megyei és fővárosi kereskedelmi és iparkamarák mellett működő békéltető testületek eredeti előirányzata 300 millió forint volt. Erre vonatkozóan az NGM támogatási szerződést kötött az MKIK-val, az pedig a megyei és fővárosi kereskedelmi és iparkamarákkal. A 300 millió forintból 291 millió forint ügyszámarányosan került szétosztásra, 9 millió forint pedig ottmaradt az MKIK-nál a közreműködői tevékenység ellentételezéseként. Az ügyszámnövekedés a korábbi években 20-25 százalékos volt, ez most megállt, ami annak köszönhető, hogy a pénzügyi biztosítási ügýtípus átkerült a PSZÁF-hez a

Pénzügyi Békéltető Testület feladataival együtt. Maradvány nem keletkezett ezen a soron, így nem tudta sújtani a zárolás.

Szólnom kell még a fogyasztóvédelmi társadalmi szervezetek támogatásáról. Itt az eredeti előirányzat 154,1 millió forint volt, amit 13,5 millió forintos zárolás sújtott. Ez valamivel kevesebb, mint 10 százalék, de általában 10 százalékot érvényesítettünk a fejezeti kezelésű előirányzatoknál. 7 millió forint átadásra került a Wekerle Sándor Alapkezelőnek, és a maradék 133,4 millió forintra lett meghirdetve a pályázat a fogyasztóvédelmi szervezetek részére. A pályázatok ugyan beérkeztek, döntés is született, a kifizetésre azonban csak 2012-ben került sor, így a 133,4 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradványként szerepelt az NGM beszámolójában és a maradvány-elszámolásban is. A második körös maradvány-elszámolásnál 5,7 forint, mint meghiúsult kötelezettségvállalással terhelt maradvány került be, és ennek a visszahagyását kérte az NGM, ami majd a kormány egy következő döntésével fog abszolválódni.

ELNÖK: Köszönjük szépen főosztályvezető-helyettes asszony tájékoztatóját. Most pedig megadom a szót az ÁSZ képviselőjének.

Dr. Lengyel Attila számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék) tájékoztatója

DR. LENGYEL ATTILA számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az Állami Számvevőszék – törvényi kötelezettségének eleget téve – elvégezte a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzését és az erről szóló jelentést határidőre benyújtotta az Országgyűlésnek.

Az ellenőrzés keretében a költségvetési szervezetek ellenőrzése tapasztalatainak bemutatása mellett értékeltük, hogy a költségvetés teljesítéséről szóló zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelel-e az államháztartási törvény előírásainak, valóságosan mutatja-e be a költségvetés végrehajtásával összefüggő pénzügyi folyamatokat, hozzájárul-e ezzel a közpénzek felhasználásának átláthatóságához és az azokkal való gazdálkodás elszámoltatásához. Mindezekon keresztül az ellenőrzés célja volt annak elősegítése, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatosan információkhoz jusson és ezáltal megalapozott döntést hozhasson.

Az ellenőrzés lefedte a központi költségvetés bevételi főösszegének 96 százalékát, illetve a kiadási összeg 91 százalékát. Ennek érdekében 81 intézménynél végeztünk helyszíni ellenőrzést, amely során 76 költségvetési beszámolót, valamint a költségvetés közvetlen kiadási és bevételi előirányzatait minősítettük. A minisztériumok irányítása alá tartozó költségvetési szervek ellenőrzése a korábbi zárszámadási ellenőrzések során nem volt jellemző. Az ÁSZ stratégiai célkitűzései között azonban ma már szerepel, hogy a költségvetési szerveket minél teljesebb körűen ellenőrizze. Ennek az előrehaladásnak az első lépése volt az idén kísérleti jelleggel a Belügyminisztérium és intézményei ellenőrzése, melynek keretében 35 intézményi beszámolót is minősítettünk.

A zárszámadás vizsgálatához hét külön ellenőrzés keretében elvégeztük 13 költségvetési szervezet beszámolójának a minősítését, ami szintén hozzájárult a lefedettség növeléséhez. Ki szeretném emelni ezek közül, hogy vizsgálatot végeztünk a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnál is. Az ellenőrzésről készült jelentés várhatóan egy héten belül megjelenik az ÁSZ honlapján. Javasoljuk, hogy – ha egyéb teendőik megengedik – ezt is tűzzék napirendre.

A zárszámadás ellenőrzéséhez szorosan kapcsolódott továbbá – az ÁSZ 2012. évi első félévi ellenőrzési terve szerint – a belső kontroll és belső ellenőrzés szabályszerűségének ellenőrzése a zárszámadási ellenőrzésbe vont központi költségvetési intézményeknél, és a 2011. évi költségvetés kiemelt fejezeti kezelésű előirányzatai tervezésének és évközi módosításainak ellenőrzése, amelyekről külön jelentés készül. Az úgynevezett egykapus

dokumentum-bekerülési módszer keretében ezeket az ellenőrzéseket is a zárszámadás ellenőrzését végző számvevők hajtották végre.

Ellenőriztük továbbá a Széll Kálmán-tervben és a konvergenciaprogramban foglaltak végrehajtását. Az ellenőrzés során a vizsgálat megállapította, hogy a korábbi évekhez képest javult a beszámolók megbízhatósága. Míg 2009-ben három, 2010-ben pedig kettő elutasító minősítést adott az ÁSZ, ezek száma 2011-ben egyre csökkent. A korlátozott minősítések száma 2009-ben és 2010-ben tíz-tíz volt, a 2011. évi beszámolók közül viszont csak egy kapott ilyen minősítést.

A nemzetgazdasági elszámolások kiadási és bevételi előirányzatainak a teljesítési adatai megbízhatók. Kivételt a Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások, valamint a lakástámogatások képeztek, ezek elszámolásait az Állami Számvevőszék korlátozott minősítéssel látta el. Az ellenőrzött költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok beszámolóit – ahogy már említettem – két kivétellel elfogadhatók voltak. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség intézményei beszámolóját korlátozó, a szintén a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által kezelt uniós fejlesztések fejezeti fejezeti kezelésű előirányzatairól készített beszámolót elutasító záradékkal láttuk el. Az intézménynél számviteli hibák, a fejezeti kezelésű előirányzatoknál szintén számviteli problémák, másrészt belső kontrollhiányosságok, néhány esetben pedig az ellenőrzött pénzügyi mintáknál tapasztalt szabálytalanságok eredményezték a minősített vélemény kiadását.

Itt megemlíteném azt is, hogy az Európai Uniótól kapott támogatások csaknem ezermilliárdos szintet értek el, de így is elmaradtak a tervezettől, és különösen problémát okozhat az, hogy a kifizetések 2007 és 2011 között a teljes keretnek csak a 28,3 százalékát érték el, ezáltal magasnak látjuk a teljes keret kihasználásának a kockázatát. Erre külön is felhívtuk a figyelmet.

Az elfogadott beszámolók minősítését néhány esetben figyelemfelhívó megjegyzéssel egészítették ki. Ez kilenc költségvetési szerv esetében történt. Az itt tapasztalt szabálytalanságokra figyelemfelhívó levélben hívtuk fel az érintett fejezet vezetőinek figyelmét. Itt szeretném tájékoztatni önöket, hogy az új ÁSZ-törvény, a 2011. évi LXVI. törvény szerint az ÁSZ-jelentésben szereplő megállapításokkal, javaslatokkal, illetve a figyelemfelhívó levelekben foglaltakkal kapcsolatosan az érintett szerv vezetőjének intézkedés-terv-készítési, illetve intézkedési kötelezettsége van. Az intézkedési terveket 30 napon belül meg kell küldeni az Állami Számvevőszék részére. Ez az idő már ketyeg is, és a fejezeteknél már feltételezhetően készülnek ezek az intézkedési tervek.

Az ellenőrzés során megállapított hiányosságok sokfélék voltak, elsősorban a számvitelt támogató informatikai rendszerekkel kapcsolatosan a belső kontrollok nem megfelelő működésére, a személyi juttatások körében elszámolt kifizetésekkel kapcsolatos szabálytalanságokra, a kötelezettségvállalások ellenjegyzéseinek hiányára, a jogszabályok késői megjelentetésére, valamint a maradványok szabálytalan lekötöttségére vezethetők vissza.

Eljárási gyakorlatunk megújítása jegyében jelentésünkben a korábbiaktól eltérően strukturált, összevont javaslatokat tettünk. Összesen hat javaslatot fogalmaztunk meg, és ezeket tulajdonképpen kiegészítik, illetve pótolják a figyelemfelhívó levelekben leírtak. A javaslatok közül az államháztartásért felelős miniszternek javaslatot tettünk a fejezetek évközi többletigényeinek és a költségvetési tartalékok felhasználásának összehangolására. Az állami vagyonnal kapcsolatosan a vidékfejlesztési miniszternek tettünk javaslatot a Nemzeti Földalap zárt szerződés-nyilvántartó rendszerének a kialakítására. Az európai uniós források felhasználásával kapcsolatosan, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnökének megfogalmazott javaslat lényege, hogy a jogszabályi előírásokkal összhangban a fejezet valamennyi fejezeti kezelésű előirányzatáról egyetlen főkönyvi kivonattal és leltárral szabályszerűen alátámasztott beszámolót készítsenek. Végül megemlíteném, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal

elnökének két javaslatot tettünk, ami elsősorban az adóbeszedéssel kapcsolatos tevékenység javítását szolgálja. Köszönöm figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! A vita megnyitása előtt szeretnék egy megjegyzést tenni, ami az elmondandók tartalmát is jó értelemben befolyásolhatja. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a költségvetési törvényjavaslat tárgyalásához hasonló módon járunk el, azaz a frakciók álláspontját írásban kell a költségvetési bizottság előadójához eljuttatni többségi és kisebbségi megosztásban. Ezért azt kérem, hogy aki hozzászól, az érdemi módon vegyen részt a vitában, de a frakciók részéről kell olyan hozzászólás is, amely a frakciók általános álláspontját érzékelteti, hogy a bizottság szakértő asszonya – az írásban beérkezett javaslatokat is figyelembe véve – összegezni tudja a támogató és nem támogató javaslatokat. Az igazán nagyszerű az volna, ha ma itt lenne mindenkinek írásban is a véleménye, de figyelembe véve a mai vitát, azt kérem, hogy a frakciók holnap kora délelőttig írásban is küldjék el a bizottság titkárságára a most tárgyalandó előterjesztéssel kapcsolatos véleményüket, és így tudjuk azt véglegesítve leadni a költségvetési bizottság előadójának.

Ki kér szót? (*Nincs jelentkező.*) Ebben az esetben átadom az ülés vezetését alelnök úrnak és szót kérek tőle az álláspontom kifejtésére.

(Az ülés vezetését Zsigó Róbert, a bizottság alelnöke viszi át.)

ELNÖK: Parancsoljon, elnök úr, öné a szó.

Kérdések, észrevételek

SIMON GÁBOR (MSZP): Több szempontból is igyekszem megjegyzéseket fűzni az elhangzottakhoz. Fogok néhány általánosabb érvényű és néhány konkrét területet érintő megjegyzést is tenni, és talán még kérdés is lesz az általam elmondandók között.

Mindjárt az elején szeretném a frakcióm álláspontját elmondani, ami nyilván nem okoz nagy meglepetést: nem támogatjuk a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát, mert úgy ítéljük meg, hogy több olyan konkrét folyamat és adat figyelmen kívül hagyásával készült az előterjesztés, amely nem a valós folyamatokat és összefüggéseket mutatja be, hanem azt a virtuális világot építené tovább, amit oly sokszor kritizáltunk már.

A második megjegyzésem: ez az Orbán-kormány első önállóan készített költségvetése, amely – ha sommásan akarom megközelíteni – tovább élezte a társadalomban meglévő feszültségeket, és azt eredményezte, hogy a szegények még szegényebbek, a tehetősek pedig még tehetősebbek lettek. Ez a szándék az adóterhek tekintetében kifejezetten tetten érhető.

Azt is látni kell, hogy ennek az adórendszernek a nyomán több száz milliárd forintnyi adóbevétel elengedésére került sor, melynek eredményeként a költségvetésben meglévő feszültségek még tovább éleződtek. Ezzel arányban ez a költségvetés és a költségvetéshez kapcsolódó kormányzati intézkedések hozzájárultak a forint árfolyamának romlásához, a hitelek drágulásához, a foglalkoztatás költségeinek növeléséhez és a költségvetés átláthatatlanságához.

Az Állami Számvevőszék igen visszafogottan értékeli a makrogazdasági pályát befolyásoló kormányzati döntéseket. Úgy ítéljük meg, hogy nem kritikusan és nem mindenhol a kormány felelősséget áthárító megnyilatkozásait alátámasztva alakította ki a véleményét. Mi ennek a független szervezetnek ennél sokkal karcosabb álláspontját is szívesen fogadtuk volna. Mi azt minimumnak gondoljuk, hogy a kormány az ÁSZ javaslatait figyelembe veszi és a következő évi költségvetés készítésénél eszerint jár el.

Engedjenek meg nekem még egy általánosabb érvényű megjegyzést. Itt is ugyanaz a probléma tűnik fel, ami most már ismétlődik a tervezés során, hogy a kabinet a bevételek és a kiadások megtervezésében láthatólag nem áll a helyzet magaslatán. Tavaly több alkalommal

módosítottuk a költségvetés tervei számait, folyamatosan emeltük a hiánycélt, s ezzel párhuzamosan a költségvetés pénzforgalmi hiánya még annál is magasabban alakult, mint amit a legutolsó változtatáskor előre láttak. Ha jól számolom – de ha tévedek, majd kiigazít főosztályvezető-helyettes asszony –, az év során kilencszer módosította a költségvetési törvényt a parlament. Nem cinikusan mondom, de lassan már át lehet térni a gördülő költségvetési tervezésre, és nem évente egyszer fogadjuk el a költségvetést, hanem évente egyszer elfogadunk egy keretet, majd havonta rugalmasan módosítjuk. Ilyenformán nagyon nehéz stabilan és kiszámíthatóan működtetni az országot.

Néhány konkrét megjegyzést is szeretnék tenni a költségvetéssel kapcsolatban, tovább árnyalva az eddig elmondottakat. Az előterjesztést és a mögötte álló folyamatokat látván úgy ítélem meg, hogy az államháztartás működésének az átláthatósága tovább csökkent. Az előbb már említettem, hogy a költségvetés elsődleges egyenlege negatív jellegű. Mi úgy látjuk, hogy továbbra sem sikerült fenntartható pályára helyezni a költségvetést. A problémákat mindig tovább toljuk, így a problémák nem megoldódnak, hanem éppen csak átkerülnek a következő évre, aztán majd lesz egy pont, ahol azzal szembesülünk, hogy nem lehet tovább halogatni a problémák megoldását.

Az ÁSZ képviselője is utalt rá, hogy a 2011-es költségvetésben az európai uniós források a tervezettnél alacsonyabban teljesültek. Mára már sajnos tényként mondhatjuk, hogy több operatív program esetében erős kockázata van a forrásvesztésnek.

A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalék-előirányzat átcsoportosítása több esetben is a jogszabályi feltételektől eltérően történt. Ezt önök is megállapítják. Szeretném, ha ez világosan a jegyzőkönyvbe is belekerülne.

Külön szólnék a foglalkoztatásról, amiről már lefolytattunk egy komoly vitát és ma is fogunk erről beszélni. Mi nem látjuk azt a hurráoptimizmust a foglalkoztatás területén, ami a költségvetést megalapozná, de majd meglátjuk, hogy az ez évre tervezett intézkedések nyomán fog-e változni vagy sem. Sajnálatosan azt kell mondanom, kicsi az esély arra, hogy ez a pálya azt a kívánt eredményt hozza, amit a betervező vár tőle.

Az ÁSZ-ellenőrzés kapcsán is szóba hozták a Fogyasztóvédelmi Hatóság ügyét. Miután ez egy konkrét dolog, magam is szeretném jelezni, mi is fontosnak gondoljuk az ÁSZ ezen a téren tett észrevételeit, nevezetesen hogy a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság azokat vegye figyelembe, a Nemzetgazdasági Minisztérium pedig támogatólag követelje meg, hogy a következő évben a Fogyasztóvédelmi Hatóság gazdálkodásában ez történjen meg. A főigazgatónak intézkednie kell a gazdálkodással összefüggő szabályzatok módosításáról, hogy azok tartalmazzák az intézményi sajátosságokat, biztosítsák a szabályok egymás közti összhangját és a jogszabály-változások megfelelő aktualizálását. Ez szerepel a javaslatban, mi ezzel egyetértünk és fontosnak tartjuk, hogy ez így történjen meg.

A zárszámadási törvényben és az ehhez kapcsolódó vitákban külön téma a devizahitelezés ügye. Ezt azért hozom szóba, mert itt több megválaszolásra váró kérdés is van. Azt a vitát, hogy megoldotta-e a kormány a devizahitelezés problémáját vagy sem, most nem nyitnám meg. Mi úgy ítélem meg, hogy voltak olyan lépések, amelyek a devizahitelezés egy-egy csoportjának az érdekében megtörténtek – mint például az árfolyamgát és a végtörlesztés intézménye –, ugyanakkor van egy jelentős csoport, mégpedig a leginkább elesettek, a leginkább rászoruló devizahitelezések köre, akik még mindig csak várnak azokra az intézkedésekre, amelyeknek az ő érdekükben meg kellene születni. Ennek kapcsán szeretném jelezni, hogy ezen a téren mindenki komoly várakozással tekint a Nemzeti Eszközkezelő Társaságra, de még mindig nem tudjuk, hogy azon a nyolc ingatlanon túl, amit – a tervezett több ezerrel szemben – megvásárolt a Nemzeti Eszközkezelő, lesz-e ezen a téren valamifajta változás. A költségvetésből azért kiderül, hogy jelentős források bepumpálása történt meg erre a területre. Kérdezzük, hogy mire költi a Nemzeti Eszközkezelő Társaság az odajuttatott forrásokat. Szó van-e a magáncsőd intézményének bevezetéséről, ami szeptemberre volt

ígérve? Azt pedig már csak félve hozom szóba, hogy hogyan áll az ócsai szociális lakópark sorsa. A kormány ezt majd bedönti, vagy valamilyen mutatóként épít ott valamit? Azért is kérdezem ezt, mert ennek nyilván van költségvetési vonzata. Végül ha a leginkább esettekről beszélünk, akkor a 90 napon túli késedelemben lévő és a szabad felhasználású hitelét legalább három napja törleszteni képtelen 144 ezer adós sorsáról mindenképpen kell beszélni, és ennek a költségvetési oldaláról is.

Tisztelt Bizottság! Az előttünk lévő előterjesztésre és a hozzákapcsolódó problémákra igyekeztem tényszerűen koncentrálni. Nyilván lehet ennél politikusabb hozzászólást is tenni egy parlamenti vitában, én azonban a bizottság szempontjából tényszerűen közelítettem meg a dolgokat, miközben a frakcióm álláspontját is ismertettem. A további vitában is szeretnék még részt venni, ha annak szükségét látom. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök úr felszólalását, és visszaadom az ülés vezetését.

(Az ülés vezetését Simon Gábor, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Megyünk tovább. A szokásos rend szerint ellenzéki és kormánypárti felszólalók felváltva követik egymást, ezért kérdezem alelnök urat, hogy most kíván-e szólni. *(Zsigó Róbert: Még várnék, elnök úr.)* Ebben az esetben most Ertsey Katalin képviselőasszonynak, utána pedig Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak adom meg a szót, alelnök úr pedig őket követően mondja el észrevételeit az előterjesztésről. Ertsey Katalin képviselő asszonyé a szó.

ERTSEY KATALIN (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Én igyekeztem a fogyasztóvédelmi kérdésekre koncentrálni, de kétségtelen, hogy nem lehet elkerülni azt a gazdasági környezetet, amiben a zárszámadás megtörtént. Én is csak erősíteni tudom azt, hogy az a törekvés, hogy egy prudens gazdasági működtetés, egy költségvetési fegyelem, egy olyan kép sugallása Magyarországról mind Magyarországon belül, mind azon kívül, hogy nem lehet ide-oda rángatni a költségvetést, ebben fontos szerepe van az ÁSZ-nak, és a zárszámadás szigorúsága egyben valamiféle jelzést is ad a következő évekre nézve. Azt gondolom, hogy a szigorúság enyhülése – bár látok igyekezetet arra, hogy az valamelyest próbál közelíteni a feladatához –, a nem megfelelő szigor felmentést ad a következő évekre, vagy valamiféle bátorítást. Az idei költségvetés állapota jól jelzi, hogy ha nincs egy erőteljes fegyelmező erő például a zárszámadási részben az ellenőrző szervek részéről, ami a virtuális valóságba tartozó költségvetés-készítést valamelyest legátolja vagy fegyelmezi, akkor elszabadul a dolog, és én ebben látok felelősséget az önök részéről is. Az a magatartás, amiben a politikai döntés megszületik, majd elhangzik, hogy az a pénzügyminiszter feladata, hogy megteremtse erre a pénzt, az elég veszélyes.

A kiszámítható gazdasági környezet nemcsak azért fontos, hogy egy gazdasági befektetési környezetet tervezhetővé tegyen, de a fogyasztók – ilyen értelemben a kis cégek, sőt adott esetben a nagy cégek is – joggal vetik a kormány szemére, hogy így nem lehet dolgozni, nem lehet kiszolgálni a fogyasztót, a fogyasztó nem tudja igazából a saját érdekeit képviselni. És ha a fogyasztóvédelmi szervezetek is – s ezzel rátérek a konkrét dolgokra – meggyengülnek, akkor hova lesz a világ? Mindez egy olyan kontextusban, hogy ez az év volt az első, amiben a Fidesz megvonta az Alkotmánybíróság jogkörét azokban a kérdésekben, amelyekben – ahogy fogalmaztak – népszavazást sem lehet tartani. Külön szépsége a dolognak, hogy ezentúl két tiltás akadályozza a jogérvényesítést, ami egymást erősíti. Másrészt az Ombudsmani Hivatal átrendezésével olyan, a jövő nemzedékekre is kiható változások történtek, olyan érdekek sérültek, amelyek ezt az egész jogbizonytalanságot és a gazdasági környezet kiszámíthatatlanságát erősítették.

Ezek után rátérnék a konkrétumokra. Ha a számokat megnézzük – nem fogom az írásos anyag összes számát és részletét felolvasni –, azt látjuk, hogy 40 milliós zárolás és 69 millió forintos maradványtartási kötelezettség nehezítette az NFH munkáját. Ez a hatóság gyakorlatilag már kivérezetve érkezett el a kormányváltáshoz, egy drámai forrásmegvonást szenvedett el, s még a maradékból is súlyos zárolással és tartalékképzési kötelezettséggel volt terhelt. Az NFH lényegében nem tudja ellátni a feladatát! Így marad az a fajta fogyasztóvédelem, amelyben civil szervezetek a missziójuknak megfelelően képesek kezelni a problémákat, ennek az átrendezése viszont egyelőre nagyon súlyosan érinti a fogyasztókat, már csak azért is, mert a fogyasztóvédelmi civil szervezetek állami támogatása 56 százalékkal csökkent. Tehát meggyengül az állami láb, meggyengítik a civil lábat akkor, amikor van egy mozgolódó, nem megbízható gazdasági környezet.

Egyetlenegy pozitívumot lehet felhozni: az, hogy a PSZÁF, mint hatalmas befizető, a költségeivel is viszonylag korrekten tud gazdálkodni, legalább a devizahitelek ügyében egy csomó pénzügyi és fogyasztóvédelmi kérdésben megnyugtató az ügyfelek, a fogyasztók számára. Azt csak mellékesen jegyzem meg, hogy ha jól működő ilyen szervezetük van, akkor honnan jön az a pénzügyi ombudsmani ötlet, ami most felmerült, de hát a hasonló kezdeményezésekhez méltóan erre is csak annyi a válasz, hogy a részleteket majd később megtudjuk. Más alkalommal is jeleztem, nem biztos, hogy elég a PSZÁF pénzügyi fogyasztóvédelmi tevékenysége a globális pénzügyi válság kezelésére, de ha már a PSZÁF-en túl intézményeket hozunk létre, akkor érdemes megnézni az amerikai példát, ahol kifejezetten pénzügyi fogyasztóvédelmi hivatalt hoztak létre. Ez a konstrukció viszont nagyon zavaros nekem. Ahogy az elején is mondtam, azt szeretném látni, amivel a zárszámadás készül, még csak burkoltan sem bátorítja tovább azt a fajta, finoman szólva is kisbaltás költségvetés-készítést, amit az idénre már sajnos meg kellett érünk. A kormánynak is ez lenne az érdeke! Lássunk világosan, az ellenőrzés nem valamiféle kekeckedés, az ellenőrzés elemi érdeke a kormánynak, hiszen az említett gazdasági környezetbeli bizonytalanságok a gazdaságot rontják. Minden szakértői elemzés egybehangzóan azt mutatja, hogy Magyarországon a jobbiztonság, a gazdasági környezet teljes kiszámíthatatlansága fékezi legjobban a gazdasági növekedést. Tehát a leginkább kormányt szolgáló hozzászólás az, amely a szigort és a jövőre nézve valamiféle korlátokat állító ellenőrzési magatartást szorgalmazza. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak adom meg a szót.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Köszönöm a lehetőséget. Igyekszem pár mondatban összefoglalni, hogy a Jobbik frakciója miért nem képes támogatni ezt az előterjesztést.

A zárszámadás kapcsán érdemes megjegyezni, hogy 2011 már teljes egészében az Orbán-kormány éve volt, tehát nem lehet visszamutogatni a kormányváltásra vagy különböző korábbi teljesítendő elhangzott ígéretekre, amelyeket nem a mostani kabinet tett. Látható az, hogy a saját tervei alapján, egy saját maga által kimunkált anyagból dolgozva a saját ígéreteit nem tudta tartani, a megváltoztatott előirányzatokat sem sikerült túlteljesítenie, de még a hiánycélt sem tudta elérni, az is lényegesen túlteljesült. Az eredeti hiánycél, az év végére tervezett hiány 1577 milliárdra történő növekedésével enyhén szólva is meghaladta a tervezettet, de a tényleges deficit még ezt is 165 milliárddal haladta meg. Ez hasonló ahhoz, mint amikor a futballpályán a csatár nem képes eltalálni a kaput, akkor egy kicsit kijebb húzzuk a kapufát. Látható, hogy nem sikerült még a saját gazdaságpolitikai elképzeléseket sem átültetni a valóságba. Nem akarom túlpolitikálni azt, hogy ennek milyen okai vannak; maradjunk a tárgykörnél és fejtegetjük az itt látható mutatószámokat.

Leszögezhetjük, hogy egyetlenegy olyan fejezetet sem lehet találni, amelynek a fő költségvetési előirányzatai legalább többé-kevésbé megegyeznének a törvényben

megállapított összegekkel, és ideértendők mind a bevételek, mind a kiadások, mind a támogatások. Tehát egyetlenegy olyan fejezet sincs, ahol ezt sikerült volna tartani. Ami bennünket különösen zavar, az az, hogy a kormány továbbra sem tud elszámolni az állam vagyonával. Polémiák zajlottak közöttünk a tekintetben is, hogy mi értendő a nemzeti vagyon körébe. A kormányzat nemzeti vagyonról szóló előterjesztése alapján lényegében az állami vagyoni érdekeltségi kör egy bizonyos részét kezdték el listázni, ezt nevezvén nemzeti vagyonnak. Tehát volt egy eleve fogalmi zavarból kiinduló vita. De az is látható, hogy az egységes integrált állami vagyon-nyilvántartási rendszer, amely felállításának 2011. december 31. lett volna a határideje, nem készült el, az illetékes tárcák – nyugodtan kimondhatjuk – nem végezték el a feladatukat. S bár az állami vagyonnal kapcsolatos egyes befizetéseket, osztalék-befizetéseket kimutat a zárszámadás, ez azonban semmilyen szinten nem helyettesítheti a teljes körű tájékoztatást.

Azt is el kell mondani, hogy a zárszámadásban nem esik szó azokról a szervezetekről, amelyek talán nem az államháztartás szigorú, törvényi szavak által meghatározott részei, viszont szerves részei az állami szférának, és erőteljes kormányzati ráhatás tapasztalható az esetükben, vagy pedig többségi és kisebbségi részesedés áll fenn állami részről. Beszélhetünk postáról, MÁV-ról, erdőgazdaságokról, MOL-ról, Magyar Fejlesztési Bankról és még nagyon sokáig sorolhatnám, nem látható és nem érhető el egy átfogó kép ezek tekintetében, pedig álláspontunk szerint az ÁSZ legfőbb feladata ennek ellenőrzése és a zárszámadás auditálása volna, azaz megállapítani, hogy stimmelnek-e azok az elszámolások, kimutatások, amelyek elének kerülnek, stimmelnek-e a számok a tervekkel. S egyértelműen ki kéne nyilvánítani azt is, hogy a kormányzat pénzügyi beszámolója az egyetemes számviteli elveknek megfelel-e vagy sem.

Látható ugyanakkor az is, hogy ha mi ezt a zárszámadási törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak tekintenénk, akkor ezzel felhatalmazást adnánk a következő kormányzatnak és a következő évek tervezői számára is a tekintetben, hogy lehet a saját tervünkkel egy kicsit lazábban bánni, lehet slendriánabb munkát végezni. Mi ezt nem akarjuk megtenni, ugyanúgy, ahogy a gazdálkodás felelőssége alól sem akarjuk felmenteni sem a mostani kormányzatot, sem pedig a későbbieket. Ezért nem áll módunkban elfogadni ezt az előterjesztést, így hát általános vitára sem tarthatjuk alkalmasnak. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Alelnök úr kért szót, így aztán végre kormánypárti oldalról is meghallhatjuk a véleményeket. Tessék parancsolni!

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak nyugalom, előbb-utóbb minden elérkezik. Tisztelt Bizottság! Én általános politikai helyzetértékeléssel megpróbálnék nem foglalkozni a zárszámadás ügyében. A kormányzat jelen lévő képviselője sok mindent elmondott, amivel mi magunk is egyetértünk, és a bizottság titkárságának természetesen le is adtuk azt az írásbeli többségi véleményünket, amelynek az utolsó mondata arról szól, hogy frakciónk támogatja a zárszámadási törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát. Tehát eljuttattuk a titkárságra az írásbeli véleményünket, ezért csak röviden, címszavakban ismertetem az álláspontunkat.

Egyetlen dolgot kivéve nem kívánok reagálni az eddig elhangzott megjegyzésekre. Kétszer is elhangzott, hogy ez az első olyan költségvetés, amit a polgári kormány teljesen a magáénak tudhat. Ez bizonyos értelemben kétségtelenül így van. Senkit nem akarnék megbántani és vitát sem szeretnék generálni, de ezt általában az szokta mondani, aki még soha életében nem csinált költségvetést. Kétségtelenül igaz, hogy a 2011-es esztendő költségvetése az első önálló költségvetése a polgári kormánynak, de azt azért ne felejtsük el, hogy erre költségvetésre igen erős hatással van a 2010-es költségvetés, és ha annak az évnek a zárszámadását nézzük, akkor bátran elmondható, hogy a választások után, a második félévben

– amely már szintén ennek a kormányzatnak az időszakára esett – nagyon sok olyan intézkedést kellett megtenni és nagyon sok olyan problémával kellett megküzdeni, hogy az eredetileg elfogadott költségvetés előirányzatai teljesüljenek. Aki megnézi a 2010. évi költségvetés parlamenti vitájának a jegyzőkönyvét, az láthatja, hogy nem voltak elegek az előirányzatok. Kétségtelen, hogy ez a 2011. évi költségvetésről szóló zárszámadás, de azért ne tegyünk úgy, mintha a 2010-es költségvetésnek erre semmiféle hatása nem lenne. Ez az egyetlen reagálásom, de ebben sem szeretnék vitát generálni, csak mint tényt állapítottam meg.

Erről is szól egyébként a véleményem egyik része, hiszen a 2010-es, illetve az előző esztendőök strukturális problémái megoldásával kellett a kormánynak leginkább foglalkoznia. Itt az államadósságra vagy a romló versenyképességre gondolok. Született egy Széll Kálmán-terv, amely ezeket próbálta és próbálja megoldani, és ha körbenézünk az európai gazdasági térségben, akkor láthatjuk, hogy ezt nem szokványos gazdasági környezetben kellett megtenni, így a kormány sokszor nem is szokványos gazdasági eszközökkel hozta meg az intézkedéseit.

Az természetesen viszonyítás kérdése – és nem szeretném elvitatni senkinek a jogát arra, hogy a saját szemüvegén keresztül nézze a költségvetést –, hogy ebben a nem szokványos európai vagy világgazdasági környezetben sikeresnek vagy kevésbé sikeresnek mondható-e az előző évi költségvetés és annak végrehajtása. Még egyszer mondom, ezt mindenki a saját szemüvegén keresztül vizsgálhatja. Azt nyugodtan megállapíthatjuk, hogy nem volt egyszerű ez a dolog, hiszen nemcsak arról volt szó 2011-ben, hogy a saját elfogadott költségvetésünket hajtsuk végre, mert a költségvetésben történt módosítások nem minden esetben a hazai gazdaságpolitika át nem gondoltsága okán, hanem inkább a nemzetközi, a minket körülvevő gazdasági környezet kilengései okán kerültek szóba.

Tavaly sok szó esett a lakossági fogyasztás ügyéről, ami szintén látszik a zárszámadásban. Bizony nagyon sok oka van annak, hogy a lakossági fogyasztás végül is nem erősödött, hanem stagnált. Most nem mennék bele nagyon széles gazdaságpolitikai fejtegetésekbe, de bizonyára az is megérhet egy vitát – amit persze nem ezen a bizottsági ülésen kell lefolytatnunk –, az, hogy a lakossági fogyasztás tavaly stagnált, pozitív vagy negatív hír-e. Mondom, ebbe a vitába most nem mennék bele, de ez ugyanabba a kategóriába tartozik, mint az a vita, amire elnök úr is utalt, amit a foglalkoztatottság, illetve a munkanélküliség kérdése, aránya, számai vetnek fel. Számunkra mégis az derül ki a zárszámadásból, hogy a foglalkoztatottak száma az előző évhez képest növekedett. Kétségtelen, hogy e tekintetben van politikai vita, de vannak bizonyos tények, amiket nem feltétlenül kellene elvitatni.

A fogyasztóvédelem ügyéből csak két dolgot említenék meg. Az egyik a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság munkájával kapcsolatos beszámoló. Én itt kevesebb számot említenék. Teljesen természetes, hogy az Állami Számvevőszék által megállapított ügyekben a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság vezetőjének meg kell tennie a szükséges intézkedéseket. Nem gondolom, hogy ezek nem történnének meg. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnak – mint ahogy más szervezeteknek is – különleges éve volt a 2011. esztendő, hiszen a legtöbb feladatukat már nem közvetlenül állami, hanem a kormányhivatalokon keresztül kellett ellátniuk, ami bizonyos kereteket módosított is. Többször beszéltünk már itt arról, hogy mit tekintünk a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság legfontosabb feladatának, és hogyan gondoljuk mi magunk a hatóság 2010 előtti, illetve 2010 utáni munkáját. Ha a költségvetést és a zárszámadással kapcsolatos ügyeket nézzük, szerintem a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság abban az irányban, hogy ne csak bunkósbót legyen, mint általában, ami a hatóság szokott lenni, hogy azzal lehet fenyegetni vállalkozásokat és bárkit, hanem megpróbáljon úgy működni, hogy partnernek tekintsék a vállalkozásokat, a fogyasztókat és a fogyasztóvédelem más szereplőit, ha nem is eleget, de mégiscsak előrelépett.

Emellett persze az, amit elnök úr is említett, a különböző szabályzatok megtételének az ÁSZ véleményével azonosan meg kell, hogy történjen, és ez szerintem meg is fog történni. Azt viszont elmondhatjuk, hogy a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság a meghatározott kereteken belül megfelelően végezte a munkáját.

Már az előző költségvetés tárgyalása során is vita volt arról, hogy a békéltető testületek pénzbeli ellátottsága, illetve az, amit előre tudtunk, hogy egy fontos terület, a pénzügyi békéltetés át fog kerülni egy más helyre, szakmailag és költségvetésileg kezelhető helyzetet tesz-e lehetővé. Nos, a zárszámadásból is kitűnik, hogy a békéltető testületek ugyan nehezen, de elvégezték a rájuk bízott feladatokat, még ilyen változó környezetben is. A holnapi bizottsági ülésen kerül napirendre ez a konkrét szakmai téma. Azzal egyetértek, hogy az elkövetkező időszaknak ezzel kapcsolatban az egyik fontos kérdése az, hogy a békéltető testületekben végzett munkát, azokat a lehetőségeket, amik a békéltető testületekben benne vannak, megfelelő módon tudjuk-e „propagálni”. Szerintem ez a fogyasztóvédelem elkövetkező időszakának egyik fontos kérdése.

De hogy ne szaporítsam a szót: szeretném megköszönni az ÁSZ munkatársainak azt a munkát, amit a zárszámadással kapcsolatban elvégeztek, a bizottságot pedig még egyszer tájékoztatom és elmondom a jegyzőkönyvnek is, hogy frakciónk általános vitára alkalmasnak tartja a zárszámadásról szóló törvényjavaslatot és az Állami Számvevőszék jelentését. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Ezzel teljes képet kaptunk a frakciók álláspontjáról. Ki kíván még hozzászólni a vitában? *(Nincs jelentkező.)* Ebben az esetben megadom a válaszadás lehetőségét az NGM és az ÁSZ képviselőjének, utána pedig dönteni fogunk. Főosztályvezető-helyettes asszony, öné a szó.

Válaszok

KOVÁCS BEÁTA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Megpróbálok kifejezetten a költségvetést érintő felvetésekre reagálni. Az egyik ilyen felvetés volt – amire alelnök úr is utalt –, hogy a 2011. évi költségvetést nem lehet önmagában tekinteni, hiszen a kormány strukturális problémákat örökölt az előző évekből.

Többek részéről elhangzott, hogy az NFH-nak meg kell fogadni az ÁSZ javaslatát. Ez teljesen egyértelmű, jogszabály is előírja, hogy intézkedési tervet kell készíteni, és az abban megfogalmazottakat utána kontrollálni is kell. Ez egyértelmű, erre az NGM is oda fog figyelni.

Elhangzott, hogy az NFH zárolása és maradványtartási kötelezettsége nehezítette a hatóság feladatellátását, és Ertsey képviselő asszony azt is mondta, hogy így nem tudja ellátni a feladatát. Hadd mondjam el, hogy az NFH kötelezettségvállalással nem terhelt maradványát vissza sem kérte. Tudom, hogy most forráshiány van, ezért az NGM megpróbál intézkedni annak érdekében, hogy ez az összeg rendelkezésre álljon, de én úgy gondolom, ha az NFH-nak valóban szüksége van erre a forrásra, akkor azt a vezetői kérjék is. Köszönöm.

ELNÖK: Én a Nemzeti Eszközkezelőt is szóba hoztam.

KOVÁCS BEÁTA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): Igen, de az szerintem nem ehhez a törvényjavaslatához kötődik, ezért most erre nem reagálnék.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A jegyzőkönyvben benne van a dolog. Az ÁSZ képviselőjének adom meg a szót.

DR. LENGYEL ATTILA számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék): Köszönöm szépen. Hozzánk nem érkezett olyan konkrét kérdés, amire válaszolnunk kellene, ezért most csak a jelentéssel kapcsolatban tennék néhány megjegyzést az ÁSZ részéről.

Mindenki tudja, hogy az ÁSZ-nak nem politikai megközelítésből kell vizsgálnia a költségvetést. Ahogy már jeleztem is, nekünk elsősorban az a feladatunk, hogy az ellenőrzött szervezeteknél szerzett tapasztalatok mellett arról nyilatkozzunk, hogy a zárszámadási törvényjavaslat tartalma megfelel-e az Áht. előírásainak, valóságosan mutatja-e be a költségvetés végrehajtásával összefüggő pénzügyi folyamatok alakulását. Mi elsősorban erre igyekeztünk koncentrálni. Azt gondolom, hogy aki figyelő szemmel olvassa el a jelentést, az több helyen talál olyat, ami részben az itt elhangzottakra is válasz. Ezek közül csak néhányat emelnék ki.

Nagyon határozottan megfogalmazzuk azt, hogy például a Nemzeti Földalappal kapcsolatos vagyonynyilvántartás elfogadhatatlan, nem megfelelő, ennek következtében a Nemzeti Földalap beszámolóját nem is tudtuk elfogadni, csakúgy, mint ahogy a könyvvizsgáló sem tudta elfogadni. Elmondanám azt is, hogy a zárolásokkal, a maradványtartással kapcsolatosan több helyen, több szervezetnél is megemlíttük: problémát okozott a gazdálkodásban, nőttek a kötelezettségek, és emiatt sok esetben szükséges és fontos programokat kellett elhalasztani. Aztán a jelentésünk 35. oldalán az is szerepel, hogy a tervezett adósságcsökkentés nem valósult meg, tehát a Széll Kálmán-terv végrehajtása csak bizonyos nehézségekkel történt meg. Azt is szeretném megemlíteni, hogy a központi tartalékok felhasználásával kapcsolatosan is tettünk javaslatot, mert nem voltunk maradéktalanul elégedettek vele. Vagy hogy az adóbevételeknél a kintlévőségek csökkentek ugyan, de továbbra is magas szintet érnek el. És említettem az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos javaslatainkat, illetve figyelemfelhívásunkat. Aki tehát azzal a szemmel nézi végig a jelentést, amivel nekünk kell közelíteni ezeket a kérdéseket, megtalálja azokat a pontokat, ahol az ÁSZ észrevette azt, hogy vannak problémák a költségvetés megvalósításában. Az persze lehet, hogy nem elég karcos a véleményünk, ezen el fogunk gondolkodni.

Köszönöm szépen az észrevételeket, és azt gondolom, hogy ennél konkrétabb válaszra most nincs szükség. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ügyesen oldották meg a helyzetet, mert a viszonyválaszok és a reagálások szokták igazából a politikai vitákat elindítani, de most ettől eltekintünk és a döntést fogjuk meghozni.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Ki tartja általános vitára alkalmasnak az előterjesztést? (12) Ki nem tartja általános vitára alkalmasnak? (6) Ki tartózkodott? (0) Megállapítom, hogy a bizottság 12 igen szavazattal, 6 nem ellenében, tartózkodás nélkül általános vitára alkalmasnak tartja az előterjesztést.

A frakciók képviselői vagy már leadták, vagy majd leadják a titkárságra az írásos véleményüket, amit a titkárság el fog juttatni a költségvetési bizottság előadójának.

Nagyon szépen köszönöm főosztályvezető-helyettes asszonynak és az Állami Számvevőszék képviselőinek, hogy érdemi módon segítették a bizottság munkáját.

A bizottság 2012. évi őszi ülészakra vonatkozó munkatervének elfogadása

2. napirendi pontunk a bizottság 2012. évi őszi ülészakra vonatkozó munkatervének az elfogadása. Előzetesen szeretném jelezni, hogy ezt a napirendet a bizottság teljes egyetértésével hoztuk át az elmúlt bizottsági ülésről a mai alkalomra. Ez még plusz lehetőséget jelentett arra, hogy mindenki átnézze és véleményyt nyilvánítson. Ennek keretében

köszönöm szépen Varga Gábor képviselő úr és Szabó Zsolt alelnök úr javaslatát. Ők ketten tettek még olyan kiegészítő javaslatot, amit a bizottság elnöke befogadott és meg is jelenítette a munkatervben.

A munkaterv összeállításánál a szokásoknak megfelelően a kormány és az Országgyűlés törvényalkotási programját vettük figyelembe, megnéztük a 2012. évi első féléves munkatervünket, megállapítottuk, hogy milyen elmaradásaink vannak, ennek nyomán lefolytattunk egy szakmai információcserét és befogadtunk javaslatokat. Több civil szervezet is tett érdemi javaslatot, például a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége és a Közép-magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület. Ezeket is bedolgoztuk a munkatervbe.

Egy komoly menü van előttünk. Figyelembe véve azt, hogy a parlament jogalkotási tervéből adódóan mindig vannak változások – ezek leginkább többleteket jelentenek –, jelzem, hogy ez egy megcélzandó étlapot jelent, és nem vagyok biztos abban, hogy minden itt felsorolt elemét el fogjuk tudni végezni. Amire nem tudunk sort keríteni, azt tovább toljuk a következő ülészsakra.

Van-e még valakinek érdemi kiegészítési javaslata a munkatervvel kapcsolatban? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, az a bizottság titkárságának az előkészítő munkáját is dicséri. Azt kérem a bizottság tagjaitól, hogy döntsünk, s akkor ennek nyomán elindulhat az ez évi második féléves üléstervünkre a munka tervezése és szervezése.

Ki ért egyet a munkatervvel? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a 2012. évi őszi ülészsakra vonatkozó munkatervét.

Ennek nyomán a szükséges egyeztetések figyelembevételével formálódik majd a bizottság munkarendje.

A napirendi pont tárgyalását lezárom.

Egyebek

Utolsó napirendi pontunk az egyebek. Arra kérem a bizottság tagjait, ne felejtsek el, hogy holnap, kedden 10 órától az Országház főemeletének 37-38. számú termében nyitott bizottsági ülés keretében konzultációt tartunk a békéltető testületek elnökeinek részvételével. A konzultációt időben is és témájában is igyekszünk jól behatároltan lefolytatni. Arra kérem a bizottság tagjait, hogy vegyenek részt a konzultáción.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. Mindenkinek további jó munkát kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 22 perc)

Simon Gábor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc